

Pom haj Bóh!

Sy-li spěval,
Pilne dželač,
Strowja de
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróchny
Napoj móchny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spar mérny
Čerstwosé da.

Njech ty spěval
Swérne dželač
Wśedne dny;
Dzén pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebes mana
Njech él khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew te.

Sserbske njedželske lopjeno.

W Budyschinje, 26. oktobra 1924.

Čížcež a našad Ssmolerjez knihcziszeženje a knihańje səp. družst. s wobm. ruf. w Budyschinje.
Bułhadža kóždu žobotu a płaći na měhaz 15 slobodnych pienježlow.

Reformaziſſi ſwiedzeni.

Vist na Koložejskich 2, 6—9.

„Teħodla, taž wħi teho ġenjesa Jesom Khrysta scze horje wsali, taħ we nim khodżče: kiż wħi scze skorjenjeni a natwarjeni we nim, a wobtvojerdeni psches wēru, jaħo scze natwuzjeni: dha budżče we tej żamej taħ polni, so ho s-džakom pschelijecze. Pschetoż we nim bydli wschitka połnosć teho bōjštwa eżelnie.“ Wón ūwojich Koložejskich kħeſeżjanow na to pokasa, taħ je jidu we wērje roswużiż, so je Jesuż tón Khrystuż, tón ġlubjeni mežiaż, we kotriniż połnosć bōjštwa bydli, w kotriniż je Bóh żam ho eżewiċċi sczinis a je cżonjek wopħtaħ, so bi jidu wumol wot khlostanja hrēchow, taħ so nět křednika a saręcznika maja a psches wēru do njeho k mirej s Bohom pschińdu a taħ fu ho k njemu wusnali, a jidu napomina, so bħixu w tutej wērje moznī byli. A woni fu to eżinili a njejku ho psches ġwētnu mudroscz a prōsdne jawiedżenje po cżlowiecżnej wuczbje wot tutej wērje wotwieszej dali. A na tuthm saložtu wērje a sboža je też zyxkej l-ġestotetki dolho wostała. Schtoż Luther w druhim artiklu wupraji: ja wērju, so Jesuż Khrystuż, wērni Bóh wot Wótza we wēznoſci porodżenij a też wērni cżonjek wot īnnejn Marije narodżenij, je mój ġenjes, kiż je mje hubjeneho a satamanego cżlowieka wumol, warbował a dobyl wot wschitkikh hrēchow, wot zmijercze a čertowiskeje moži, a to bē jejne wusnacze, jejnī mēr w hrēschnej nūs, jejnī troscht w zmijertnej nūs. Ale s lětami bē to potom hinak. Sswētna mudroscz hinak wuczesche a kħeſežienjo ho dachu psches tutu mudroscz a cżlowiecżnu wuczbu wotwieszej wot wērje do Jesom Khrysta, nascheho jenicżleħo křednika a saręcznika sboža a sbóžnoſeże. Niż wjazħi k njemu ho modlachu a na njeho ūwoje sbože saložiħu, ale na cżonjekow, na taħ mjenowanych „ħwjaħiħ“. Či fu wjazħi dobrych skutkow eżinili, hacż żam i sbóžnoſci trjebaū a móža taħ druhim wotwaeż, hdid budża wo to proscheni a budża jidu daxi pschinjeżene. A taħ fu nět k nim modlachu a jidu daxi pschinjeżenu w tħim

Reformaziſſi ſwiedzeni, narodny džen nascheje droheje lutheriskeje zyxwie je saħo pschisħol. Narodne dny pak dyrbja nam bhez dny dżokowanja. Tuż khwal teho ġenjesa, moja duscha, a njeſcpomin jeho dobroto, kiż je psches Marczina Luthera, ġwōj drohi grāt, saħo ūwoju zyxkej wucżiċċi a sbóžnu wērnoſcż na ġwēt. Pschinjeżi l-natwarjenju dusħow a l-społkojenju thschenħiċ ġwēdomiñi. Narodne dny pak dyrbja też bhez dny nowiħi klu bjenji, so ħxemix hebi nasħu lutherisku zyxkej nět kdroho wažiż, mózni bhez we wērje do Jesom Khrysta, nascheho jenicżleħo křednika a saręcznika, a khodżiż po tutej wērje. Hańba džen ċom, kiż ūwojim starshim w zuſħbie se ūwojim l-oħra sadżer-żebjanji njeċżej nacżinja, a hańba a Boži fuud nam, hdid nět kdrohi dar wobnowjenja zyxwie jażpiwam. Tuż, lutherisku kħeſežienjo, s-džakom ġlubmū dženħa:

1. mózni bhez we wērje a
2. ūwojci w khodżenju.

„Taž wħi teho ġenjesa Jesom Khrysta scze horje wsali“, pijshe japosħċol Pawoł, a dale „kiż wħi scze skorjenjeni a natwarjeni we

měnjenju: někto budža naš sastupovac̄ a nam k wodac̄u hręchow a k sbóžnosceži pschepomhac̄. Haj, žamo sa pjenjesh bu hręchow wodac̄e posficzene. Niz Chrystus bě wiaz tón jeniceži pomoznik sboža a sbóžnosce, ale tak mjenowaní „žwyciži čłowječko“, niz wera do Žesom Chrysta bě wiaz puc̄ k měrej s Bohom, ale dobre skutki. Prasches h̄o, hd̄je steji wo tym něchto napižane, dha dyrbisich wotmoltwic̄: w bibliji wo tym zile niežo nijesteji. A to bě Lutherowa droha saſluzba, so je po Božim žłowje tuthym wopacznym wuc̄bam a bludam napschec̄iwo stupil a sažo Žesom Chrysta jako jenicežeho kr̄ednika sboža a sbóžnosce na žwycižnik žyrkwe postajik a wero do njeho jako to, schtož kózdy činic̄ dyrb̄i a móže, tež najkhudschi. „Pižane steji“, tak praji, „nijeje w žanym druhim ta sbóžnosce, tež nijeje žane druhe mieno čłowjekam date, w kotrymž móža čłowjekojo sbóžni byc̄, dyžli jenicežh to mieno Žesuž Chrystus“, a sažo „tak sa to mam̄, so čłowjek prawy budže niz psches ſalonja skutki, ale psches wero“, a sažo „dokelž h̄m̄ prawi scžinjeni psches wero, dha mam̄ potož s Bohom psches naſcheho Knjesa Žesom Chrysta“. Tuto wuſnac̄e „Žesuž Chrystus, naſch jeniceži kr̄ednik a pomoznik a wero do njeho“ bu ſaložk naſcheje Lutherſkeje žyrkwe, a tak nijeje wona žana nowa žyrkej, ale ta kſchescijska žyrkej, kotaž je w čaſku japoschtołów byla, žyrkej po Božim žłowje a Chrystusowej wuc̄bje. A ty, k̄iž h̄y ſtat wuteje žyrkwe, ſtejſich tež th na tuthym ſaložku? Natwuc̄enij h̄y tež a k temu ſo wuſnal na dnju konfirmazije. Ale h̄y pschi tym wostał? Sſtvetna mudroſce je tež k tebi pschitupila a ſawiedzenje po čłowjec̄nej wuc̄bje wobdawa cze wſchudzom. Dha rěka: Bóh tu nijeje, Boži h̄ud nijeje, Chrystus bě jeno čłowjek, čiń někał, kaž je won źiw̄y był, potom s twojimi ſutkami psched Bohom wobſtejſch, poſuth, hnady njeprjebasch. Tón wuc̄zi tak, druhí hinał. Schto ma prawje? Ssh pschi tym wſchém hiſchče mózny w evangelskej weroje? Ach, tu je sažo jara cžma tež w evangelskim ludu: ta ſchčežka njej' wiaz ſnajomna k tom' njebjefkemu ſwaſtu, so Bóh hr̄ech s hnady wodaiva a nam tu sbóžnosce podawa w Chrystusu psches wero. Dha ſlubm̄ tola dženža, ſebi naſchu drohu evangelsku wero wýzko wazic̄, ju ſastupic̄, ju naſchim džec̄zom wuc̄c̄, niz s tymi ſobu činic̄, k̄iž hinał rěčza a weroja, niz ſo wiaz poſtołac̄ na ſwoje dobre ſutki, ale jenicežh na Žesom Chrysta. Ženož ſchtož do njeho wero, je prawy a budže sbóžny. Ma druhim puc̄u nijeje tež japoschtoł Pawoł do njebjef pschischoł, tež ſchachar na kſhižu a Luther a wſchitzu tak mjenowaní žwyciži, hac̄ s hnady psches wero do Žesom Chrysta, k̄iž je ſo žam ſa naš podaſ. W tutej weroje čzemy ſtverdze ſtac̄, wſchaf je wero po Božim žłowje. W njej mam̄ naſch jeniceži troſt, naſchu jenicežu nadziju.

Ale kaž dyrbim̄ byc̄ mózni we weroje, tak tež žwyciži we khodženju. „Kaž w̄ teho Knjesa Žesom Chrysta ſcze horje wſali, tak we nim khodžeze“, piſche japoschtoł Pawoł, a tež: „so ſo ſe džakom pschelijec̄ze. Won žada, so „Chrystus w naš“ budže „Chrystus psches naš“, so ſ naſchim „ſſawnym̄ khodženjom poſam̄, tak do Chrystuža wěrimy, ſo ſa wopor, kotrež je ſa naš pschinjeſl, ſo žam ſem ſ džakom wopruijemy. O wopomim̄ to tež dženža. Je-li Chrystus woprawdze naſch Sbóžnik a Wumozni, dha khodžm̄ tež w jeho duchu. Tak móžesč jeno prajiež, ſo jeho masch, hd̄yž tebje ma. Husto wſchaf ſo ſam evangelskim porok cžini, ſo ſo jeno na Božu hnadu w Chrystusu ſpuschec̄zam̄, a ſwiate ſiženje, dobre ſutki bóle na boſ ſtajimy. Ale to je zile wopak. Nanajžwycižiſche ſiženje žada ſebi naſcha žyrkej wot ſwojich werojazych, ale jeno w tej myſli, tajke ſiženje wjesz jało dopokaſmo wero a džaka ſa hnadu w Žesužu Chrystusu, niz pał, ſo moſli ſ tym ſebi sbóžnosce dobyc̄. A to je sažo ſaſluzba Lutherowa, ſo ſam te dobre ſutki poſaſał, kotrež

činic̄ dyrbim̄. K temu njeje trěbne, něchto wobebite činic̄, k̄ož na pschikkad do klóſchtra h̄ic̄, ně, jeno ſwoje pschifluſchnosce činic̄ w powołaniu, w domje, jako starschej, jako džec̄zi, jako czeledž, jako poddani psched Bohom a čłowjekami a plody ſwiatego ducha njeſc̄: luboſc̄, wježkoſc̄, mér, ſczerpliwoſc̄, luboſc̄, čižu myſl, dobrociwoſc̄, pózec̄iwoſc̄. To wſchitko činic̄, ſu dobre ſutki, k̄iž ſjewja, ſo do Chrystuža wěrisch a ſo je w tebi źiw̄. Khodžim̄ tak we weroje? Luther je ſam ſa to ſ dobrym pschikkadom, h̄m̄ my tež hiſchče lutherſzy kſchesciženjo? Ach, hd̄y by tak bylo, tak rjenje by to bylo. Dha býchm̄ měli kſchescijskje domy, hd̄jež mandželszy ſo mjes ſobu ſobu a česčza a starschi ſwoje džec̄zi wotczehnjeja w bojoſc̄i teho Knjesa, a džec̄zi nana a macjer česčza, a ſu dobroi ſuſhodža, ſebi mjes ſobu k pomožy a k radze, ſmilni, sprawni, pózec̄iwi, ſwěrni, wobſtajni w modlenju w dobrech a ſrudnych dnjach, tež ſa blidom; a Boži džen̄ by ſwyciženij był, ſo Boži ſłowo ſłysčha a ſo wſchego njeſtřebatwſchego wſchēdneho džela ſdžerža; a khorých bydu ſwěru hladali a ſrudnych troſtowali a ſa Boži kraleſtwo ſutkowali jow a mjes pohanami. Tak býchm̄ ſo jako evangelszy kſchesciženjo wuſnamjenili mjes druhimi, kaž dyrbjało to byc̄. Tak by fromna ſchlachta wotroſtla w domach a ſchulach a býchm̄ byli lud bratrow we weroje a ſwěrje. Ale ſchto widžim̄? Domy, hd̄jež njeje wiaz ſana modlitwa a žane ſhodženje do Božego domu, hd̄jež ſłysčiſch ſelenje a ſwarjenje, a džec̄zi wotroſtu bjes bojoſc̄e teho Knjesa, ſu lóſe, nježwérne, a Boži džen̄ budže wot ſwyciženij, kaž njeby ſaſnje wiaz bylo: th dyrbisich ſwiatyh džen̄ ſwycižic̄. A ſajke njeprjebasch, ſajka ſebičiwoſc̄, a njeprzciwoſc̄ a njejednota mjes ſuſgadami a w ludu, tež husto žam ſes ſwójbny. Haj, dokelž do Žesom Chrysta wiaz ſa ſtverje, dha tež wiaz ſa nim njeſtřodža. Hd̄jež je Chrystus woprawdze psches wero we wutrobie, tam budže ſwiate ſhodženje. „Ach Božo! hladaj ſ njebjefow na twoje kſude džec̄zi, tak mało je kſchescijskow tu na tym zylm̄ ſwěcze; twoje ſwiate ſłowo ſazpija a wſchitku wero wuſhacha eži ſchłodni ſwětni ludžo. To woni falschnje wutwuc̄za, ſchtož wumyſli jich hlowa, jich wutroba je dwojaka a nima Boži ſłowo; tu wuc̄bu woni pschemenja a njeſwuc̄zenych ſamola, ſo ſ wonkach rjenje ſwěcza.“

Reformazijski ſwiedžen je ſažo, hd̄jež rěka: ſpomín na předawſche čaſhy, ſpomín, ſchto je tebi hnady Bóh psches Lutheru wobradžil: masch cžiſtu wuc̄bu po Božim ſłowje, ſo je Žesuž Chrystus twoj jeniceži ſbóžnik a pomoznik a wero do njeho jeniceži puc̄ k měrej a k sbóžnosce a ſwiate ſhodženje ſa nim wopokaſmo twojeje wero, twoj džakom wopor; masch bibliju a ſpěwarske w ſubej macjernej rěči a twoje ſerbſke Boži ſlužby. Tajke dopomijec̄ze a wužiwanje wulſkeho ſboža njech naš wabi, ſi roſlamanej wutrobu a ſ týſchenym duchom Bohu wotproſyje, ſchtož h̄m̄ njeprawje cžinili a ſlubic̄, kaž mózni byc̄ w cžiſtej weroje tak tež žwyciži w ſhodženju, evangelszy kſchesciženjo byc̄, k̄iž ſwoje mieno ſ cžesčzu nosča. Haj, Knjaze, njech ſo twoja wuc̄ba ſtajnje mjes nami ſwěcži a naš k sbóžnosce wodži. Ŝamjeń.

S. w M.

Ludo reformazijs, budž hódný reformazijs!

Wulka wójna ſo dowojuje! Řeje dowojowanje dže pschečiwo cžiſtemu evangelionej! Chzedža naſcheho Lutheru ſutk woprežec̄z, wukorjeniež, ſnicžic̄, kotrež evangelionej ſ nowa dopomha na wýzke městno, ſi kotrehož jeho ſwětko ſwěcži do dala a do hloboka, kotrež je ſudam dopomhał na puc̄ k cžiſtemu ſwětku evangeliona a tak k ſwětku ſiženja! Schtož chze Lutheru a jeho ſutk nam a naſhemu ludej wſac̄, chze ſem ſe jeho wopostac̄e njemózne ſezinic̄. Něchtón je prajit: „Němska je haſle po-

tom zyje pšewinjenia, hdyž je tón Luther w njej sabit se kwo-
jim evangelionom wo klibodnej hnadže Božej, kotrež čłowie-
kow kruteho bheza twori, na kotrejž so čert se kwojimi thfaz
njekniczomnych czinkow podarmo spytuje." Tehodla klibedczmy
smužicze wo smužitym skutku 31. oktobra, kotrež bu porodženy se
kwojateho hněva a se kwojateje luboscze, so by se kwojej přenjei
s tych 95 žadów, katraž rěčzi wo snutskowym wobnowjenju
pšches klibostazu a wodawazu hnadi, živeho Boha, sbudžil a spo-
lojal to žedzenje, kotrež to najhlubše w nař. Evangelisz, měj-
eže so sa pshedobrych, so někomu nicžo njepšchistwolicze, schtož
schłodowanje wěry a wusnacza, a so so nikomu njepodwolicze,
byli tež politiske wobstejnoscze hischeze njepšchihodnische, njedo-
pošnawajo kwoju klibnoscz! Wam kiba dobycerſte wjednistwo
w požlednim dokončnym wojowanju wo kraja a luda pšchichod,
haj wo požlednich podenženjach klibeta, hdyž wž dorasnie a
jažnje klibedzicze se kłowom, skutkom, živjenjom a wschudžom a
stajnje wo možy a kražnosći evangeliskeje wěry!"

Na reformazissi klibedzen.

Ezech. 34, 1—16:

Dobry pastyr wozny stadla phta a schlituje a tak stajnje wobnowja.

Hłóž: Nam twjerdy hród je našch Bóh ſam ic.

Knies pastyr dobrý wostanie;
wón wozny phta kliberny
a pshed wjelkom je schlituje
tu jako ferschta měrný;
ſam ſa nje ſaſtupi,
je ſebi wukupi
ſe ſpſchaha hřechneho
do stadla kwojeho,
hdyž živjenje jim dawa.

Ach, běda trjechi jaſtoſne
wſchěch, kotsiž leni byli
ſu w klužbje, dokež ſachodne
ſu wužicž myto chyli!
Gswój wužitk phtawſchi,
pshed prožu czechawſchi
ſu dzěla ſtomdzili
a wozny ſkhiwodzili,
ſo stadlo ſchłodowaſche.

To ſ hněwom kniesa roſhorí,
hdyž stadlo ſanjerodža
ſli pastyrjo a ſaſkali
do ſlaženja je wodža;
jich jónu roſruba,
jim mſdu ſe ſlymi da
knies ſtadla ſawernje,
tž klibatn wostanje,
a njezwěrnoſcz wſchu klibota.

Zel jemu wozow wbohich je,
tž hodya wopuſchczenie.
Tuž ſmilicž nad nimi ſo chze,
je wróczicž ſabludžene
a brachne wobalecž,
kož klabé poſkylnjecž,
na czerſtwe fedžbowacž,
wſchě paſcž a wothladacž;
to dobrý pastyr čini.

To reformazija džé je
tu wſchēdna w stadle jeho;
tak Jejuž dawa živjenje
a klibobudu wot ſleho
wſchém kwojim wěrjazym
tu ſa nim klibedzazym
pſches klibet a bědzenje
po čeri klibernoſcze
do raja njebeſteho. —

¶ Mischnianskemu Domej!

Mózne ſběha ſo to wysche ſobja někotre hodžin ſ počnoži
wot Drježdjan twjerdy hród Albrechtowý w Mischnje. Tam klib-
lachu markhrabjo, kotrež klibzorojo něhdy ſ ranju ſczelech. Markhrabjow ſczelech
póžlow klibesčijanskeje wěry pſches Saksu hacž ſ počodnju do
Rudnych Hór. Wobdzivanja hódný dom, natwarjeny Bohu
ſ čeſceži w 15. lětſtotku, wosnamjenja dženža hischeze to městno,
ſ kotrehož je ſo klibesčianska wucžba dobywała do kraja, do do-
mow, do wutrobów. Wot lěta 1556 ſem je tuta kražna zyrkej
kředzisčezo evangeliskeho živjenja. Dvě wýzolej, poſdžischo
pſchitwarijenej wězi, hladajo daloko do kraja. klibedzitej wo tym.

"Volkskirchlicher Laienbund" bě pſcheprofyl, ſebi wobhla-
dacz tuto ſa evangelisko-lutherſku zyrkej taž wažne městno ſ kraž-
nym domom. Wjazh hacž bě ſo ſchtó nadžal, pſchikhvata. Po
thfazach pſchihadžachu to ſe wſchěch kónčin Sakskeje. Wobhbito
czahi ſ Drježdjan, Lipska a Kamenicy pſchitwiesechu ſame jich
hijo na 5000 wobdželnikow tuteje Mischnianskeje jěſbh. A wjazh
pſchihadžesche jich ſ porjadnymi czahami, ſ kódžemi, ſ autami,
ſ wosami, ſ koležami; taž bě ſo jich to počodnju na wjazh hacž
20 000 ſhromadžilo. — Rad dodawanty tutu nahladnu licžbu
20 000 ſ tomu, ſchtož hijo thdzenja wo ſjěſdze pížachmy, někotſi
běchu jich ſamo na wjazh hacž 25 000 licžili. — Wjednistwu
ſjěſda pak ſo poradži, tež tutón njewocžakan pſchival ſrijadowacž
a črjodý ſrođelicž a na poſtajene městna poſasacž. Niz jeno
w domje, ně tež w zyrkevi naſcheje ſtjenje a we woběmaj mě-
ſchězanslimaj Božimaj domomaj běchu na dobo klibedzene ſe Bože
klužby. Potom wobhadowachu ſebi dom a wokolinu. Na
21 ſa to pſchihotowaných městnach wobjedowachu. Potom bě
ſwjaſtora ſhromadžisna. W tutej wuſtupichu wusnamni wjed-
nizy evangeliskeho hibanja. Bywschi minister dr. ſ Beck ſtowje-
ſche wſchěch jako tachant Mischnianskeho tachantſtwa, dr. Uh jako
měſchězanosta města Mischnja, ſuperintendenta dr. Neuberg jako
ſaſtupjet zyrkevje; prof. Hickmann, ſapóžlanz ſakſkeho ſejma,
wusběhowasche zyly ſjěſd jako wobhbito wobklibedzene evangelisko-
lutherſkeje zyrkevje mjes ſakſkim ludom, bywschi minister D. dr.
Schroeder wobſamkn ſhromadžisnu ſe kłowami nutrueho džaka.

Na torhoschežu ſo na to wſcho mjerwiesche a hibasche. Posau-
niſtojo trubjachu lutherſke klibelusche, kotrež mózne pſches tor-
hoschežo a hazy kliničachu. Na kletku, ſa rěčnikow wobhbito pſchit-
prawjeniu, ſtupi ſ. krajin ſklop D. Zhmels, nadobný to muž,
nadobný hijo ſe kwojej poſtawu. Woſasche a namolwiesche ſ klu-
bjenjam, ſ wojowanju, ſ dobywanju ſ mozu wěry wěrueho evan-
geliskeho klibesčijana. Dha wſchak wostanu ja evangelisko-luther-
ſke klibesčijan! Wutrobý pukotachu, dusche běchu hnute, —
klibatocžne wokomiki! Tu na dobo wſchudžom klibetlina! Dom
a hród w lutej klibetlinje. Bě wſcho kaž ſ purpurom polate!
Zobjo bě jim ſe ſchpihelom! Se ſynkami poſaurow roſnoscho-
wachu ſo ludowe ſpěv ſpěv wěry pſches město, pſches Zobjo, pſches krajinu.
To bě džen, to bě klibedzen!

Evangeliski lud je hischeze žiw! Evangeliski lud ſebi tež
dženža, reformaziski džen, ſ nowa ſawdawa ruku, klibjo, ſo džerži
klibu wotzow wěru, ſo ſteji ſ ſkutkej kwojeho reformatora dr.
Marcjina Luthera!

Zyrkej a ſtat.

W Czeſkofłowackej wojuja katolikojo a protestantojo wo
konfeſionalnu ſchulu, w Czechach a na Moravje hijo dawno,
někto tež Sſlowazh. Može drje ſo prajicž, ſo ſebi 75 prozentow
wobydlerſtwa žada konfeſionalnu ſchulu.

Wschelke s bliska a s daloka.

W Budyschinje sejdezelj ho wutoru, 4. novembra, dopolednia 3/4 10 hodz. herbska predarska konferenza a popoldniu 1/2 3 hodzin kommisija sa herbske spewarske.

S Wosborla. Njedzela 5. oktobra bě sa naschu wožadu wusnamia njedzela. Swijeczachym ſtwoje nowe ſwonu a ſ dobom doſpołnje wobnowjeniu węzu ſtwojego Bożego doma. Rano we 8 hodz. czebniechym w dolhim czahu na dworniszezo a dwijesiechym wschě tsi rjenje wupyschene na torhoschę. Tam je nasch knies farar Stamm poſtwiecezi a kózdy zyrlwinu ſastupjeć da ſwonam hronečko ſobu na uowu węzu, na kotruž ſo potom hnhydom ſběhachu. Tuto dželo ſo derje poradzi a bě hotowe, jaſo popoldniu wožadni a hosczo do rjenje wupyscheneho Bożego doma ſhwatachu k ſhwatoczej Bożej złuzbje, na kotrejž ſ. farar Titus Reuter i Drježdjan předowaſche. Jaſo bě Boža złuzba ſe ſhwatoczym „Te Deum laudamus“ wulfinczała, woſasche wožada ſe ſtwojim duchownym ſwone k prěnjemu ſwonjenju. Jaſo prěni ſaſwoni mały ſwón, ſwón prawdoſcze, jaſo druhí ſrjedzny ſwón, ſwón měra a ſkónečnje wschě tsi hrromadže. Tich ſynk je rjany, dželo je ſo derje poradžilo — buchu we Wrótklawju late, — a ſkónečnje tež a woporniwoſez wožadnych bu rjenje mytowanu. Doſyňk ſkónečnja bě ſwójbny wjeczor na tſeleřni, kotryž wulke ſyly wophtowarjoſ ſjaneho ſawjeſelenja a pěkneje ſabawu a woſchewjazeho natwarjenja poſlizzi, taſ ſ rěčomaj ſ. fararjoſ ſtamma a Reutera a taſ ſe ſkónečnjeſkej hru: „Swonu domisny“. Byly ſkónečnje porjeñſichu woſebje tež wſchelake ſpěw, kaž woſebje tež trubjenje poſaunistow.

Se wžow. Schtwórit, 23. oktobra, jedna herbska predarska konferenza we wurjadnym poſedzenju wo ſwiaſku herbskich wo-

žadow a wo ſerbskich ſpěwarskich. Naž ſajimuje woboje jenak jara a dyrbjało to tež kózdeho, kiz hischče kſchescijanski ſſerb je. Dženža, — 20. oktobra, — tu jenož krótke ſłowęzko wo ſwiaſku herbskich wožadow. Dyrbjeli jón dawno hižo měcz abo něſto podobne; potom njebychm w tajſej nuſy byli ſe ſastaranjom naſichich wožadow ſe herbskimi duchownymi. Schto potom, hdyž je wěrno, ſo ſo w jenej ſ nich prozuja někotſi wo to, ſo bychu němlecho duchowneho doſtali? To runje w tu ſhwili hischče trjeba njeje, dokelž tu pſchi prawym roſdželenju možow hischče duchownych a dikařow doſež ſa wuproſdnjene wožadu ſu. — Nawoſat ſlinczeſche njedawno ſ jeneho dopiſa w ſſerbskich Mořinach je jeneje ſ tutych wožadow taſ naſdala wěſty porok pſchecžiwo zyrlwinej wýſchnoſci, ſo je wona na tym wina, ſo hischče duchowneho nimaja. Zyrlwina wýſchnoſez njeje tam na tym wina; je ſo po ſtwojich prawych ſahadach ſložowała a čini to tež hischče. — Czaz a ſkladnoſez ſo husto ſkomdži. Tutón porok trjechi ſſerbow w naſpomnjených praschenjach. ſſnadž je móžno, to wuruńacž, ſnadž je hižo pſchepoſdže. To nowe herbske hibanie, wo kotrymž ſo telko rěči a pſiche, dyrbjało ſmóžnicž, ſkomdu wuruńacž a ſo ſa to poſtaracž, ſo ſo herbske wožady ſažo ſastaraju poſnje ſe herbskimi duchownymi a ſo hafle k temu njedondž, ſo na herbskich kantorach pobrachuje. Tole budže woſebith a woſebny nadawſ ſwiaſka, ale niz jenicžki. Džela doſež czaka na njón. Drobniszechu wo tym ſnadž po naſpomnjenym poſedzenju herbskeje predarskeje konferenzy tež na tutym měſtneje ſhonim.

Listowanje. W. M. w ſ. ſa 20. po Tr. (termuſcha). — ſ. w N. ſa 21. po Tr. — ſſ. w M. ſa 22. po Tr.

Njedzelske bjesadowanki.

Za pěkne mjeňše a wjetše džéci křesánských staršich.

Podawa Arnošt ſerboſti.

VI. bjesadowanka.

Džensa budu wam powědać wo khrobliu mužu, kiž ſo nikoho njebojeſe; ani krala, ani kralowny, runjež běſtaj tutaj člowjekaj złaj a mócnaj. Mjenowaše ſo Elias, Boži profeta. Jónu připowědži hrzonu suchotu, a kral chcyše jeho za to zarazy. Štó pak by ſo dał zabić? A tuž ſo Elias najprjedy khowaše při rěccy Krit a potom woteńdze daloko do pohanského kraja. Ale Bóh Knjez jemu praješe: „Dži pěknje wróćo a pokaž ſo kralej!“ „To drje, zo by mje dosahny!“ tak bychu rjekli mnozy z nas. Ale Elias mjeňše zmužitosé. „Bóh Knjez poruča a tak ja póndu.“ A woprawdze zetka bórzy krala, kotryž pytaše z najmjeňſa kusk trawički za kralowski skót. „Nětko tebje mam, ty čwilowarjo!“ myſleše ſebi kral. Ale Elias ſo njebojeſe, ale praješe kralej pěknje do wočow, zo je to wón, kotry. čwiluje Israelski lud, dokelž ſo wotwobročil wot Boha a kloni ſo socham a wobrazkam. „Ale nětko hladajmy, štó je mócnisi, hač Bóh abo twoje sochy a přibójske wobrazki! Powołaj zhromadźiznu twojego luda na horu Karmel. Přeproš přibójskich měšnikow. Woni njech zabija woła a ja zabiju woła. Woni njech proſa swojeho boha wo pósłanie wohnja na wołtar a ja budu proſyć Israelskeho Boha. Wusłyſi-li jich pohanskí bóh, derje, ſu woni dobyli. Wusłyſi-li mje Bóh Israelski, sym dobył ja a mój Bóh.“ Ludej a kralej ſo to lubjeſe. „Džensa ſo to potajkim rozſudži, komu budža ſlužić, hač Bohu abo pohanskemu Baalej!“

A tuž ſo zeńdze wulka zhromadźizna na Karmelu. Baalowi měšnicy přińdzechu prěni na rjad. Postajichu wołtař, zabichu woła a nětko proſachu Baala, zo by wołtař zapalił. Hodžinu za hodžinu proſachu, ale jich bóh njewusłyſa. Elias ſo jim poſměwkowaše, zo by pokazał, kak hlupe ſu jich modlitwy k Baalej. „Wołajée wótřiſo, ſnano je waſ bóh wusnył abo wokoło dunda!“ Ale kažkuli wołachu a wołachu, nichtó jich njewusłyſa. A hižom bě wječor.

Nětko přińdže rjad na Elias. Wza dwanaće kamjenjow, zo by zhromadženemu ludej připomnił dwanaće rodow Israelskich, kotriž w Bożej ſlužbje ſluſachu k jemu wołtarjej, a natwari wołtař. Potom wuhraba hļuboku hrjebju na wſech stronach wołtarja a nala do njeje wody. Tehorunja wopor a drjewo a wołtař pola z wodu třikróć, zo nichtó njeby mohl rjec, zo wobſudži.

Na to ſo modleše: „Knježe Boži Israelski, daj, zo džensa ſpóznaju, zo sy Ty Bóh Israelski. Wusłyš mje, Knježe, wusłyš mje, zo by tutón lud ſpóznał, zo sy ty, Knježe, Bóh.“ Njetrajeſe doļho a Bóh wotmołwi. Blysck zapali wopor a wołtař a woheń wusrěba wſitku wodu we hrjebi. Lud ſo jara naſtróza. Wſitcy padnychu na swoje wobličo a wołachu: „Knjez je Bóh, Knjez je Bóh!“

Skónčne ſpóznachu, zo běſe Baal jenož bóh z drjewa a kamjenja a zo ſu Baalowi měšnicy jich wobſudžili. Njeźdžiwamy ſo, zo běſe lud rozhorjeny. Wjele Baalowych měšnikow bu tehdom zabitych a čiſnjenych do rěki pod Karmelom. Lud ſpózna, zo by to bylo ranjace za Boha, hdy by chcył něchtón poſluchać Baalowych měšnikow a Boha Wótca.